

Avizat,
Inspector școlar general adjunct,
prof. Misăilă Lavinia

SCRISOARE METODICĂ

REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ÎN ANUL ȘCOLAR 2021-2022 LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Anul școlar 2021-2022 va debuta cu o analiză privind parcurgerea programei școlare cu scopul de a planifica și proiecta procesul de predare-învățare-evaluare.

I. REPERE PENTRU REALIZAREA PLANIFICĂRII CALENDARISTICE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2021-2022

Fiecare cadru didactic va ține cont de următoarele:

- Analiza obiectivă a activității desfășurate în perioada predării online, sesizarea elementelor insuficient structurate sau neconsolidate în anul școlar trecut;
- Realizarea de conexiuni între componentele estimate a fi insuficient asimilate și programa aferentă anului școlar 2021-2022;
- Identificarea unor eventuale probleme de învățare în contextul întreruperii cursurilor „față în față” și stabilirea unor soluții;

II. DURATA CURSURILOR

Cursurile pentru elevii din clasa pregătitoare și din clasele I și a II-a nu vor începe înainte de ora 8,00 și nu se vor termina mai târziu de ora 14,00. În învățământul primar, ora de curs este de 45 de minute, cu o pauză de 15 minute după fiecare oră și o pauză de 20 de minute după cea de-a doua oră de curs. La clasa pregătitoare și la clasa I, activitățile de predare-învățare-evaluare acoperă 30-35 de minute, restul de timp fiind destinat activităților liber-alese, recreative. În situațiile în care clasele din învățământul primar funcționează împreună cu clasele din nivelurile superioare de învățământ, ora de curs este de 50 de minute, iar în ultimele cinci minute se organizează activități de tip recreativ.

III. REPERE PENTRU NOUL AN ȘCOLAR

- abordarea intra-, inter-, pluridisciplinară a învățării;
- valorificarea experienței de viață a elevilor în procesul de învățare, a achizițiilor dobândite de elevi în familie, în diverse activități nonformale;
- crearea unor situații de învățare care încurajează interacțiunea cadru didactic-elev, elev-elev, elev-cadru didactic;
- menținerea interesului elevilor pentru activitatea de învățare prin introducerea în lecții a unui material didactic atractiv și relevant pentru învățare;

- utilizarea manualelor digitale;
- utilizarea experimentului în lecțiile de *Științe ale naturii*, în favoarea observării experimentelor prezentate în manualele digitale;
- continuarea utilizării instrumentelor digitale, formarea competențelor digitale și integrarea eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare;
- lecțiile de AVAP vor fi lecții integrate la nivel intradisciplinar, folosind tehnici îmbinate ori de câte ori este posibil, din domenii diferite: pictură, desen, modelaj etc.
- lecțiile de MM vor fi lecții integrate (muzică + mișcare)
- lecțiile de MEM vor fi lecții integrate (matematică + explorarea mediului)
- produsele obținute în lecțiile de AVAP vor stimula/ încuraja creativitatea copiilor;
- realizarea proiectelor în clasă (părți din proiect se pot face acasă numai dacă elevii au achiziții corespunzătoare;
- proiectele se fac la școală, nu într-o lecție, ci pe parcursul unității de învățare;
- atenție acordată riscului de pierdere a interesului elevului față de învățare (din cauza cantității, dificultății sau monotoniei temelor etc.);
- atenție acordată oboselii fizice și emoționale;
- atenție acordată timpului liber destinat unor activități recreative (activități sportive, artistice, gospodărești, lectura etc.);
- orientarea elevilor în aplicarea diferitelor tehnici de învățare;
- orientarea elevilor spre relația efort/concentrare-reușită;
- centrarea demersului spre învățare, încurajarea curiozității;
- susținerea elevilor prin comentarii pozitive; încurajarea constantă a elevilor;
- favorizarea formării competențelor, *NU* achiziția de cunoștințe;
- alternarea activităților ca grad de dificultate;
- oferirea unui model de entuziasm de către cadrele didactice;

IV. RECOMANDĂRI PRIVIND MEDIUL ȘCOLAR

- dispunerea adecvată a mobilierului (corespunzător formei de organizare a activității, a tipului de sarcină);
- amenajarea în sala de clasă a unui spațiu pentru lectură, a minibibliotecilor utilizate pentru popularizare de carte și pentru facilitarea lecturii;
- amenajarea centrelor de interes în spațiile destinate clasei pregătitoare;
- implicarea cadrelor didactice în asigurarea unui climat educațional prietenos, a unui afișaj adecvat nivelului de vârstă al elevilor, care să se adapteze evoluției învățării;
- calitatea relației stabilite cu elevii-climatul educațional;
- expunerea în sala de clasă a unor materiale permanente care sunt vizualizate de către elevi și susțin învățarea;

V. EVALUAREA

- Testarea inițială se desfășoară la începutul semestrului întâi, fiind precedată de două săptămâni de recapitulare;
- evaluările inițiale devin reper pentru adaptarea procesului de învățare la particularitățile beneficiarului direct;
- se vor analiza rezultatele și se vor identifica problemele tipice și modul de acțiune didactică necesar pentru a fi aplicat în noul an școlar.
- la clasa pregătitoare se va iniția observarea sistematică a copiilor în timpul jocurilor derulate pentru

cunoașterea psihopedagogică,

- evaluarea inițială trebuie să fie relevantă pentru cadrul didactic, din perspectiva asigurării continuității învățării; **nu se vor trece în catalog calificativele;**
- aplicarea unor probe de evaluare corect concepute, care asigură șanse egale pentru toți elevii (fiecare item are 3 niveluri: nivel minimal, mediu, maximal);
- monitorizarea coerentă a progresului elevilor;
- respectarea algoritmului specific proiectării evaluărilor de sinteză (sumative);
- adecvarea itemilor la competențele vizate în evaluarea sumativă;

VI. ABORDAREA DIFERENȚIATĂ

Diferențierea se poate face pe diferite paliere:

- planificarea învățării;
- în ceea ce privește sarcina de lucru (dificultate, număr de itemi – pentru a ne asigura că un elev poate să se concentreze adecvat); conținutul învățării;
- instrumente/mijloace utilizate (ex. materiale concrete pentru matematică), suporturi vizuale/auditive etc.;
- timp alocat (durată, ritm, frecvență);
- modalitatea de grupare a elevilor, în funcție de obiectivul urmărit;
- prezența cadrului didactic în vecinătatea elevului în momente cheie.

VII. PORTOFOLIUL PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

În ceea ce privește portofoliul profesorului pentru învățământ primar, se recomandă a avea următoarea structură:

1. DOCUMENTE PERSONALE

CV - EUROPASS ÎNSOȚIT DE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (COPII ACTE DE STUDII, DIPLOME DE PERFEȚIONARE, DOCUMENTE CARE ATESTĂ IMPLICAREA ÎN ALTE TIPURI DE ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE).

2. DOCUMENTE DE CURRICULUM

- structura anului școlar;
- planul cadru;
- programele școlare în format electronic;
- programa de opțional și documentele specifice cursului: fișa de avizare (*avizată de către inspectorul școlar de specialitate*), planificare, conținuturi etc (*dacă este cazul*);

3. DOCUMENTE DE PROIECTARE

- schema orară
- orarul clasei
- planificarea calendaristică
- proiectele unităților de învățare parcurse și în curs de implementare;
- proiecte de lectie- în perioada inspecțiilor generale și de specialitate stabilite de ISJ Bacău, de către toate cadre didactice; proiecte de lectie întocmite zilnic de către cadrele didactice debutante cu respectarea legislației școlare în vigoare.

Obligatoriu toate documentele se vor înregistra.

VIII. EVALUAREA REZULTATELOR LA ÎNVĂȚĂTURĂ A ELEVILOR

a. **Planul - cadru** pentru învățământul primar prevede în aria curriculară *Consiliere și orientare*

prin disciplina **Dezvoltare personală** să formeze abilități și să dezvolte atitudini, finalitatea fiind progresul personal în ceea ce privește integrarea școlară și socială. Având în vedere competențele generale și specifice vizate de disciplina **Dezvoltare personală**, evaluarea va urmări dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare și comunicare. Recomandăm utilizarea următoarelor modalități de evaluare:

- exprimarea opiniilor personale și a trăirilor proprii prin jocuri de rol, desene, colaje etc.;
 - activități practice;
 - realizarea de portofolii electronice.
- b. în cadrul procesului de evaluare la disciplina **Dezvoltare personala** NU se utilizează notarea prin intermediul calificativelor [*Adresa nr 27332/29.01.2014 a MEN*].
- c. **Evaluările inițiale și finale, precum și cele de la finele unităților de învățare** vor fi elaborate după următoarea structură: matricea de specificații, descriptorii de performanță, conținutul testului, baremul de evaluare (*A nu se confunda descriptorii de performanță cu baremul de evaluare utilizat pentru evaluarea testului*).
- d. **Matricea de specificații** oferă învățătorului posibilitatea de a elabora teste de evaluare relevante, care să asigure un echilibru între clasele comportamentale vizate (cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză și evaluare).
- e. **Monitorizarea progresului individual** al elevilor se va face prin modalități eficiente și relevante pentru cadrul didactic, elev și părinți. Instrumentele pentru monitorizarea progresului individual al elevilor vor fi elaborate în forma agreată de cadrul didactic.
- f. **Proiectele individuale sau de grup** vor respecta posibilitățile elevilor și se vor lua toate măsurile să nu constituie o „povară” pentru familie și, pe cât posibil, să fie realizate preponderent la școală;

Proiectele se elaborează, de regulă, timp de două - trei săptămâni, pe parcursul implementării unității de învățare.

- La finalul claselor din ciclul primar, elevii **nu vor fi ierarhizati, nu se acordă premii** (I, al II-lea etc.), ci diplome pentru rezultatele obținute la învățatura și disciplină.

1. Evaluarea inițială:

- Conținutul testelor de evaluare inițială;
- Descriptorii de performanță;
- Matricea de specificații;

Pași de urmat:

- etapa de recapitulare;
- administrarea, evaluarea testelor și analiza rezultatelor - (realizate până cel târziu în 1 octombrie 2021 în cazul evaluărilor inițiale);
- calificativele de la testele inițiale NU se vor trece în catalog;
- NU se fac ierarhizări sau regrupări ale clasei/claselor în funcție de rezultatele obținute la evaluarea inițială.

2. Evaluarea inițială ne ajută la:

- o mai bună proiectare a unităților de învățare (inclusiv în proiectarea diferențiată) și în selecția celor mai potrivite resurse materiale, strategii didactice etc.;
- structurarea unor parcursuri individualizate de învățare (planuri individualizate de învățare,

dacă este cazul),

- consilierea părinților în parcursul școlar al propriului copil, despre care primesc informații punctuale, personalizate;

3. Evaluarea formativă:

- baremul de evaluare pentru evaluarea testului;
- descriptorii de performanță pentru evaluarea fiecărui item;
- analiza și prelucrarea rezultatelor - pentru toate probele de evaluare planificate la finalul unităților de învățare;
- matricea de specificații;
- măsuri de ameliorare.

4. Portofoliile elevilor

- Portofoliul trebuie să fie o colecție structurată sistematic, formată din produse ale activității de învățare ale elevului, care să arate eforturile depuse de elev, progresul acestuia și realizările sale în unul sau mai multe domenii.
- Portofoliile trebuie să aibă rolul de a-i ajuta pe elevi să-și stabilească și să-și revizuiască periodic obiectivele de învățare și în același timp, să-și asume responsabilitatea pentru propria învățare.
- Cadrele didactice vor sprijini elevii în construirea propriului portofoliu, acționând atât ca ghizi, cât și ca prieteni critici pentru a-i ajuta să facă alegeri motivate pentru conținutul portofoliului.
- Portofoliul ar trebui să acopere cât mai multe discipline de studiu, inclusiv abordările transdisciplinare, fișe de observare/ de experiment precum și dovezi ale lecturii elevului, ale preocupărilor proprii etc.
- Pentru evaluarea portofoliului elevului se poate utiliza o *grilă de evaluare* care să cuprindă indicatorii de evaluare stabiliți de cadrul didactic în funcție de nivelul clasei și de conținutul portofoliului;
- Utilizarea metodelor/instrumentelor de evaluare specifice învățării online (testul online, portofoliul electronic, proiectul, etc);
- Postarea portofoliului electronic pe platforma; utilizarea portofoliului electronic pentru evaluarea progresului elevilor;
- Evaluarea integrată (se poate acorda calificativ la discipline diferite).

5. Evaluarea sumativă:

- Conținutul testelor de evaluare finală;
- Descriptorii de performanță;
- Matricea de specificații;
- Administrarea, evaluarea testelor și analiza rezultatelor calificativele de la testele finale se vor trece în catalog;

IX. INSTRUMENTE SPECIFICE PENTRU MONITORIZAREA PROGRESULUI INDIVIDUAL AL ELEVILOR:

- acestea vor fi elaborate în forme agreeate de cadrul didactic (în mod special la disciplinele: Comunicare în limba română/Limba și literatura română, Matematică și explorarea mediului/ Matematica și Științe ale naturii)

X. TEMELE PENTRU ACASĂ

Temele pentru acasă trebuie să fie relevante, să nu aibă un volum mare, se dau diferențiat.

În elaborarea temelor trebuie să se aibă în vedere următoarele întrebări:

- De cât timp au nevoie copiii pentru efectuarea temelor?
- Sunt relevante pentru copii temele pentru acasă?

- Depășesc nivelul copiilor și în mare măsură efectuarea acestora necesită implicarea familiei?
- Temele pentru acasă îi motivează pe elevi?
- Sunt valorificate temele pentru acasă?
- Au legătură cu conținutul învățat și cu cel care urmează?
- Temele pentru acasă valorifică experiența de viață a copiilor?

Conform Ordinului nr. 5893/28.11.2016, Art. 3, alin (2), timpul total alocat temelor

pentru acasă, la clasele I-IV, nu trebuie să depășească 60 de minute.

Toate temele pe care elevii le efectuează acasă obligatoriu vor fi verificate, corectate de către cadrul didactic și discutate cu elevii. Constatările făcute vor constitui punct de pomire pentru activitățile ulterioare. Pentru toate temele corectate se vor face aprecieri și/sau recomandări care să aibă caracter stimulatoriu pentru elevi.

La clasa pregătitoare nu se dau teme pentru acasă.

Vacanțele școlare trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a se recrea.

XI. PROIECTAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ROFUIP, aprobat prin OMEC nr. 5447131.08.2020- extras Capitolul III

Art. 98:

alin. (1) Activitatea educativă extrașcolară din unitățile de învățământ se desfășoară în afara orelor de curs.

alin. (2) Activitatea educativă extrașcolară din unitățile de învățământ se poate desfășura fie în incinta unității de învățământ, fie în afara acesteia, în palate și cluburi ale copiilor, în cluburi sportive școlare, în baze sportive și de agrement, în spații educaționale, culturale, sportive, turistice, de divertisment.

Art. 99:

alin. (2) Activitățile educative extrașcolare pot consta în: proiecte și programe educative, concursuri, festivaluri, expoziții, campanii, schimburi culturale, excursii, serbări, expediții, școli, tabere și caravane tematice, dezbateri, sesiuni de formare, simpozioane, vizite de studiu, vizite, ateliere deschise etc.

alin. (3) Activitatea educativă poate fi proiectată atât la nivelul fiecărei grupe/clase de anteprecolar/preșcolari/elevi, de către educator-puericultor/ educatoare/învățător/ înstitutor/profesorul pentru învățământul preșcolar/primar/profesorul diriginte, cât și la nivelul unității de învățământ, de către coordonatorul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare.

XII. COMUNICAREA ȘCOALĂ-FAMILIE

- **graficul întâlnirilor cu părinții** (individuale și de grup se desfășoară doar online):
 - a. Întâlnirile pot viza informarea, consultarea, implicarea părinților în desfășurarea unor activități ale școlii;
 - b. Se vor organiza: ședințe online, activități de consiliere pe diverse teme (starea emoțională a elevilor, alimentația sănătoasă, emisiunile TV vizionate de copii, modalități de încurajare a lecturii, timpul liber al copiilor, cât trebuie să cântărească ghiozdanul unui copil din ciclul primar etc.);
 - c. În funcție de nevoi, se pot organiza activități în care părinții pot fi persoane-resursă etc.

XIII. RECOMANDĂRI PRIVIND PROIECTAREA CURRICULARĂ.

- Unitățile de învățare vor fi elaborate pe parcursul anului școlar, pe măsură ce se finalizează implementarea proiectului unității anterioare.
- Programele, planificarile și unitățile de învățare de la cursul opțional vor avea aceeași structură ca și a celorlalte discipline.
- Proiectare unităților de învățare trebuie să aibă o structură de planificare a învățării centrată pe lectii; de aceea, competențele vizate și celelalte elemente din structura unității vor fi precizate pentru

fiecare oră;

RECOMANDĂRI PRIVIND ORGANIZAREA DEMERSULUI DIDACTIC

- Identificarea competențelor/conținuturilor esențiale, fundamentale pentru celelalte competențe, pentru eficientizarea predării, este necesar un management foarte bun al resursei timp;
 - Structurarea pedagogică, în maniera coerentă, prin altemarea secvențelor de predare cu cele de activitate independentă, proiecte, studiu individual;
 - Alfabetizarea digitală a elevilor, astfel încât, în situația în care se impune trecerea la scenariul roșu, să existe abilitățile necesare pentru utilizarea echipamentelor și a aplicațiilor digitale;
 - Abilitățile TIC se vor dezvolta în continuare, prin integrarea în învățarea față în față sau prin continuarea utilizării în cazul unor proiecte.
 - Sarcinile de învățare vor viza dezvoltarea competențelor specifice cuprinse în programele școlare, prin activități centrate pe activitățile de învățare ale elevilor și nu doar reproducerea de către elevi a cunoștințelor, copierea unor scheme elaborate de învățător la tablă sau a unor definiții și clasificări.
 - Se vor crea situații de învățare adecvate intereselor copiilor, astfel încât aceștia să învețe cu plăcere.
 - Elevii vor învăța să caute informații și să le utilizeze, să facă unele conexiuni între acestea, să analizeze critic o informație, să caute informația în diverse surse (manuale, reviste, internet etc.).
 - Se vor crea situații de învățare care să stimuleze comunicarea elev-elev, se va acorda cât mai puțin timp activităților de tip întrebare-răspuns.
 - Se va acorda elevilor timp suficient pentru a-și exprima ideile. Vor fi încurajate inițiativele elevilor.
 - Sarcinile de lucru în grup vor fi adecvate acestei forme de organizare a activității.
- elevii vor fi responsabilizați, vor rezolva sarcina prin discuție, negocierea răspunsului, găsirea de soluții diverse, alegerea celei mai bune soluții, rezolvarea de probleme din experiența lor de viață etc.
- Învățarea la disciplinele Matematică și explorarea mediului/ Matematică și Științe ale naturii trebuie să fie abordată din perspectiva implicării directe a elevului în procesul de învățare, prin realizarea unor observări în natură, prin realizarea experimentelor de către elevi și **nu** prin simpla observare a experimentelor efectuate de învățător sau prin observare de imagini.
 - La clasele III-IV se recomandă completarea unui jurnal al clasei, în care elevii vor consemna evenimente importante din viața clasei, a unui jurnal de dialog pentru lectură;
 - în lecțiile de **Dezvoltare personală**, activitățile de învățare preponderente vor viza formarea deprinderilor, a atitudinilor sugerate de programa școlară; activitățile pe fișe de lucru vor avea o pondere redusă; cadrul didactic îl va sprijini pe elev pentru a progresa din punct de vedere personal; dezvoltarea personală a elevului este un deziderat al întregii activități formale și nonformale, nu numai al disciplinei Dezvoltare personală;

XIV. INTERACȚIONAREA CU ELEVII ÎN TIMPUL ACTIVITĂȚILOR ONLINE:

- monitorizarea stării emoționale a elevilor, având în vedere importanța acesteia în învățământul la distanță;
- obținerea unui feedback din partea elevilor, referitor la starea lor emoțională la începutul fiecărei ore de curs;
- utilizarea temelor pentru acasă ca modalitate eficientă de învățare, fără ca acestea să constituie o presiune asupra elevilor și asupra familiilor acestora;

-
- evitarea, în evaluarea online, a situațiilor prin care să se controleze corectitudinea modului de susținere a evaluării; acestea pot fi înlocuite cu strategii alternative;
 - promovarea comunicării și colaborării dintre elevi pentru a construi și menține un sentiment de comunitate care poate stimula motivația de a participa și de a învăța;
 - asigurarea flexibilității în desfășurarea activității online, prin aceasta ca fiecare cadru didactic va reflecta asupra noului statut al elevului și va aborda cu deschidere setul de reguli aplicate în interacțiunea clasică.

**Inspector școlar,
prof. Mocondoi Daniela-Cristina**

